

Stappenplan aan de slag met de Wmcz 2018

Geplaatst op 16 december 2019

De komst van de Wmcz 2018 is een goede gelegenheid om de huidige vorm en structuur van medezeggenschap tegen het licht te houden. Wat is jullie visie op medezeggenschap? Sluit de huidige vorm en structuur aan op wat jullie graag willen? Wanneer je wijzigingen wil aanbrengen in de vorm of structuur is dit een goed moment, omdat afspraken opnieuw moeten worden

vastgelegd. In dit stappenplan lees je hoe je te werk kunt gaan om tot nieuwe afspraken over medezeggenschap te komen.

Afspraken

Op basis van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) moeten instelling en (centrale) cliëntenraden nieuwe afspraken maken. Deze afspraken moeten worden vastgelegd in een medezeggenschapsregeling voor de (centrale) cliëntenraden. De (centrale) cliëntenraden moeten met deze regeling instemmen. Cliëntenraden kunnen zelf in actie komen om met een voorstel te komen. Of zij wachten tot de instelling met een eigen voorstel komt. Hieronder kun je lezen welke stappen (centrale) cliëntenraden kunnen nemen.

Stap 1 – aan de slag

Inventariseren onder de (centrale) cliëntenraden of zij proactief of afwachtend willen zijn in het maken van nieuwe afspraken over medezeggenschap. De (centrale) cliëntenraden nemen hierover een gezamenlijk besluit en communiceren dit besluit met de instelling.

Let op: De huidige afspraken tussen (centrale) cliëntenraden en instelling blijven na invoering van de Wmcz 2018 gelden. Het is dus niet zo dat de wet ervoor zorgt dat het huidige instellingsbesluit en de samenwerkingsovereenkomst niet meer geldend zijn. Raden mogen vasthouden aan deze afspraken, totdat er nieuwe afspraken zijn gemaakt die voldoen aan de bepalingen uit de Wmcz 2018.

Stap 2 – visie op medezeggenschap

De (centrale) cliëntenraden en de instelling gaan in gesprek over de waarde van de medezeggenschap. Effectieve medezeggenschap begint bij een heldere visie. Wat draagt de medezeggenschap bij aan de kwaliteit van de zorg- en dienstverlening en aan de kwaliteit van de besluitvorming?

Vervolgens maken zij de visie concreet en leggen zij afspraken vast in de medezeggenschapsregeling. De (centrale) cliëntenraden en de instelling bepalen hoe men wil komen tot de invulling van de regeling. Dit kan bijvoorbeeld door het instellen van een werkgroep waarin de leden uit de raden en instelling vertegenwoordigd zijn.

Stap 2 kan het best gemaakt worden via een startbijeenkomst waar alle (centrale) cliëntenraden en bestuurder bij aanwezig zijn. Deze bijeenkomst kan geleid worden door een (externe) procesbegeleider. Deze kan dan zowel de belangen van de raden als de instelling meenemen. Tip: met [deze handreiking](#) biedt LOC handvatten, vragen en tips voor een constructief gesprek over de visie op medezeggenschap.

Stap 3 – vastleggen afspraken in medezeggenschapsregeling

De instelling en (centrale) cliëntenraden maken afspraken over de medezeggenschapsregeling en leggen deze vast.

Op www.clientenraad.nl/modellen vind je de gezamenlijke modelregeling die LOC met de branche-organisaties ActiZ, GGZ Nederland en Zorgthuisnl maakte.

De werkgroep inventariseert hoe de medezeggenschap nu functioneert en of het nodig is de invulling van de medezeggenschap te veranderen op basis van de Wmcz 2018 en/of op basis van de praktijk. Hierbij gaat het om:

- de structuur en samenhang van medezeggenschap;
- aantal leden, benoeming en ontslag leden, wie er lid kunnen worden en de wijze van benoeming van de leden van de (centrale) cliëntenraden;
- verdeling van rechten tussen (centrale) cliëntenraden;
- verstrekking van begrijpelijke informatie aan raden;
- betrokkenheid van de (centrale) cliëntenraden bij veranderingen van doelstelling en grondslag, fusie of duurzame samenwerking, overdracht van de zeggenschap van de zorg of een onderdeel ervan, ingrijpende verbouwing, nieuwbouw en verhuizing, selectie en benoeming van direct leidinggevend van zorgverleners;

- welke rechten de (centrale) cliëntenraden nu hebben op basis van hun samenwerkingsovereenkomsten;
- welke rechten er op basis van de Wmcz 2018 bij komen;
- welke rechten er op basis van de Wmcz 2018 af zouden kunnen gaan en nu in geldige overeenkomsten zijn opgenomen. Daarbij vraagt zij of (centrale) cliëntenraden deze (bovenwettelijke) rechten wil houden en wat daarvoor de redenen zijn;
- welke faciliteiten de (centrale) cliëntenraden nu hebben en of het nodig is hierin verandering te brengen op basis van de Wmcz 2018 en/of op basis van de praktijk en wensen van de (centrale) cliëntenraden.

De werkgroep verwerkt de reacties in een concept medezeggenschapsregeling en legt deze voor aan de (centrale) cliëntenraden en de bestuurder

- Zijn alle akkoord met de concept medezeggenschapsregeling? Dan kan de bestuurder de regeling vaststellen
- Kan men het niet eens worden? Ga dan naar 'Niet eens' hieronder.

Veel cliëntenraden hebben in hun huidige afspraken rechten opgenomen, die met de invoering van de Wmcz 2018 vervallen. Bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst moet elke raad zich bewust zijn van deze rechten en wat zij hiermee willen in de nieuwe afspraken.

Stap 4 – opstellen huishoudelijk reglement

De werkgroep stelt een concept huishoudelijk reglement op voor de cliëntenraden en de centrale cliëntenraad.

Iedere raad past het concept aan passend bij de eigen werkwijze en stelt het reglement vast.

Niet eens? Worden instelling en (centrale) cliëntenraden het niet eens? Dan kunnen de instelling en (centrale cliëntenraden) externe expertise inschakelen. Komen de partijen niet dichterbij elkaar, dan kunnen de volgende twee stappen gezet worden.

• Niet eens: Stap 1

Wanneer instelling en (centrale) cliëntenraden het niet eens kunnen worden, legt de instelling de concept medezeggenschapsregeling voor aan de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. Zij kan dit ook samen met de (centrale) cliëntenraden doen. De Commissie doet uitspraak.

• Niet eens: Stap 2

Wanneer de instelling en/of (centrale) cliëntenraden het niet eens zijn met de uitspraak van de Commissie, kunnen zij in beroep bij de Ondernemingskamer. Deze doet uitspraak waarna verder beroep niet mogelijk is.

Meer weten?

- Actuele informatie over de Wmcz 2018 vind je op www.wmcz.nl
- In de [basisinformatie medezeggenschap](#) lees je uitgebreide informatie over de wettelijke rechten en plichten van de cliëntenraad.
- Op www.clientenraad.nl/modellen vind je de gezamenlijke modelregeling die LOC met de branche-organisaties ActiZ, GGZ Nederland en Zorgthuisnl maakte.

Ondersteuning door LOC

- Wanneer je daar behoefte aan hebt, biedt LOC op maat ondersteuning aan bij het proces om te komen tot een gezamenlijke visie, bij het traject om te komen tot een (hernieuwde) medezeggenschapsregeling of het (opnieuw) inrichten van jouw medezeggenschapsstructuur.
- Bezoek een cursus of bijeenkomst van LOC. Bekijk hier het overzicht met alle [bijeenkomsten](#) of organiseer een cursus op locatie.
- [Kijk de webinar terug](#) met een toelichting op de medezeggenschapsregeling
- Met [deze handreiking](#) biedt LOC handvatten, vragen en tips voor een constructief gesprek over de visie op medezeggenschap.
- Neem voor meer informatie en voor al je andere vragen contact op met de [vraagbaak van LOC](#). Deze is telefonisch bereikbaar van maandag t/m vrijdag van 9:00 tot 17:00 uur op (030) 284 32 00. Je kunt ook mailen naar vraagbaak@loc.nl.

Meer artikelen over de thema's met trefwoorden:

Thema's: [Wet medezeggenschap \(Wmcz\)](#), [Kwaliteit jeugdzorg](#)